

Karistusseadustiku, loomakaitseseaduse ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seadus (KarS *omnibus* 2026)

§ 1. Karistusseadustiku muutmine

Karistusseadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) seadustikku täiendatakse §-ga 36¹ järgmises sõnastuses:

„§ 36¹. Vastutus tahtlikult tekitatud süüvõimetuse korral

Süü ei ole välistatud, kui isik on end tahtlikult viinud seisundisse, mille tagajärjel ta ei ole raske psüühikahäire tõttu võimeline aru saada oma teo keelatuses või oma käitumist vastavalt sellele arusaamisele juhtima. Sellisel juhul võib kohus siiski kohaldada käesoleva seadustiku §-s 60 sätestatud või vabastada isiku karistusest, kui toimepandud teol on lõpuleviidud süüteo tunnused, kuid isik on teinud kõik endast oleneva, et süüteo toimepanemist ära hoida.“;

2) paragrahvi 49 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kohus võib lisakaristusena kohaldada isikule teataval tegevusalal tegutsemise keeldu või teataval ametikohal töötamise keeldu kuni kümneks aastaks kuriteo eest või kuni kolmeks aastaks väärteo eest, kui:

- 1) isik pani süüteo toime kutse- või majandustegevuses;
- 2) isik pani süüteo toime ametikohustuste rikkumisega või ametist tulenevate õiguste kuritarvitamisega või
- 3) lisakaristuse kohaldamine on põhjendatud lapse, eaka või puudega või hooldust vajava inimese kaitseks.“;

3) paragrahvi 52² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Loomade pidamise kohta kehtestatud nõuete rikkumise eest, kui sellega on põhjustatud teise inimese surm, tekitatud talle tervisekahjustus või kahjustatud tema vara või põhjustatud oht teise inimese elule, tervisele või varale, või looma suhtes lubamatu teo toimepanemise eest võib kohus või kohtuväline menetleja lisakaristusena kohaldada mis tahes looma või teatud loomaliiki kuuluva looma pidamise keeldu.“;

4) paragrahvi 55¹ täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) tegutsemiskeeldu käesoleva seadustiku §-s 49 sätestatud tingimustel.“;

5) paragrahvi 58 punkti 4 täiendatakse pärast tekstiosa „samuti süüdlase endise või praeguse pereliikme“ sõnadega „või elukaaslase“.

6) paragrahvi 58 täiendatakse punktiga 14 järgmises sõnastuses:
„14) süüteo toimepanemise või toime pandud süüteo eksponeerimine.“;

7) paragrahvi 120 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Teise inimese ähvardamise eest

1) tapmisega;

2) tervisekahjustuse tekitamisega;

3) vägistamisega või muu vägivaldse ja nõusolekuta sugulise iseloomuga teo toimepanemisega;

4) tema kohta seksuaalse sisuga andmete ebaseadusliku avaldamisega;

5) vabadusvastase süüteo toimepanemisega;

6) olulise vara rikkumise või hävitamisega,

kui on olnud alust karta ähvarduse täideviimist, –

karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.“;

8) paragrahvi 121 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 121. Kehalise ja vaimse tervise kahjustamine ning kehaline väärkohtlemine“;

9) paragrahvi 121 lõikes 1 asendatakse sõna „üheaastase“ sõnaga „kolmeaastase“;

10) paragrahvi 121 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) see on toime pandud perekonnas või kooselus, praeguste või endiste abikaasade, elukaaslaste või teiste pereliikmete vahel;“;

11) paragrahvi 121 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) see on toime pandud sõltuvussuhtes või“;

12) seadustiku 9. peatüki 3. jagu täiendatakse §-ga 124¹ järgmises sõnastuses:

„§ 124¹. Hooldaja kohustuse rikkumine

(1) Teadvalt ja korduvalt isikule, kes haiguse, puude, vanuse või muu põhjuse tõttu on abitus seisundis või vajab hooldamist ja kelle suhtes toimepanijal lasub hooldamise kohustus, vajaliku abi, ravimite või ravi andmata jätmise või ravi väärkasutamise, samuti tema inimväärikust alandava kohtlemise eest –

karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahalise karistusega.“;

13) paragrahvi 153¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Teadvalt teisele isikule teda oluliselt häiriva seksuaalse sisuga visuaalse materjali edastamise eest tema tahte vastaselt, –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.“;

14) paragrahvi 153¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 1¹ nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.“;

15) paragrahvi 157³ lõikes 1 asendatakse sõna „üheaastase“ sõnaga „kolmeaastase“;

16) seadustikku täiendatakse §-ga 157⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 157⁴. Seksuaalse sisuga andmete ebaseaduslik avaldamine

(1) Teise isiku nõusolekuta temast seksuaalse iseloomuga pildi, video või muu teabetalletuse edastamise või avaldamise, samuti sellise pildi, video või muu teabetalletuse muutmise, töötlemise või tootmise ja seejärel edastamise või avaldamise eest –

karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahalise karistusega.“;

17) paragrahvi 264 lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „julmal“ sõnadega „või piinaval“;

18) paragrahvi 264 lõikes 1 asendatakse sõna „üheaastase“ sõnaga „kolmeaastase“.

§ 2. Loomakaitseaduse muutmine

Loomakaitseaduse § 66¹¹ lõike 2 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Väärteomenetluse seadustiku muutmine

Väärteomenetluse seadustiku § 73 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) otsuse rahatrahvi, põhikaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise, rahatrahvi ja lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise, riigisaladusele ja salastatud välisteabele juurdepääsu õiguse äravõtmise, riigisaladuse ja salastatud välisteabe töötlemise õiguse äravõtmise või loomapidamise keelu määramise kohta;“.

Lauri Hussar

Riigikogu esimees

Tallinn, ...2026

Algatab Vabariigi Valitsus

.....2026

allkirjastatud digitaalselt

